

ØVRE EIKER KOMMUNE
Postboks 76
3301 HOKKSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud, 32266819

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2021 - Øvre Eiker kommune

---

Øvre Eiker kommune har alvorlige avvik fra krav i tillatelser i rapporteringsåret 2021. Statsforvalteren følger opp kommunen med krav om en forpliktende tiltaksplan.

Så lenge Hokksund avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tillatelser til påslipp, eller avtale om økte påslipp til avløpsrenseanlegget, private eller bedrifter, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Rapporterings skjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Øvre Eiker kommune sitt avløpsnett og Hokksund avløpsrenseanlegg.

Avløpsnett til Hokksund avløpsrenseanlegg

Øvre Eiker kommune har rapportert at avløpsnettet til Hokksund avløpsrenseanlegg har 40 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. I Altinn har dere rapportert om 284 tilfeller med nødoverløp med snitt på 1,3 timer i drift i 2021. Dere kommenterer som ved tidligere rapporteringer; at dere mener at antall tilfeller med nødoverløp har begrenset relevans. Jf. rapporteringen for 2020 skriver dere at metoden for registrering av antall overløp kan gi høye tall uten at mengdene i overløp har vært store.

I 2021 har dere beregnet at det er sluppet ut 10 495 m³ avløpsvann via nødoverløp. Videre har dere beregnet at over 36,7 kg fosfor ble sluppet ut i resipient ved overløp på avløpsnettet i 2021, mesteparten ble sluppet ut i Vestfosselva. Dette er en reduksjon sammenliknet med rapporteringsåret 2020, hvor det ble rapportert at det ble sluppet ut 37 458 m³ avløpsvann via nødoverløp og sluppet ut 130 kg fosfor.

Øvre Eiker kommune rapporterer at dere ser effekten av flere tiltak utført de senere årene, ved at det blir stadig mindre overløp ved pumpestasjoner.

Hokksund avløpsrenseanlegg

Det er for 2021 rapportert at Hokksund avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 299 913 m³ avløpsvann og at 3 965 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,3 % av alt vann inn til rensenanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er mindre enn for 2020. Det er videre rapportert om mindre avløpsvann inn til rensenanlegget i 2021 enn det som er registrert både i 2020 og 2019.

I våre tilbakemeldinger for rapporteringsåret 2019 og 2020 pekte vi på at maksukebelastningen dere rapporterte var høyere, enn det dimensjonerende kapasitet for avløpsrenseanlegget er oppgitt til å være. Dimensjonerende kapasitet for Hokksund avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 16 000 pe (BOF₅). Også for 2021 ser vi at maksukebelastningen for BOF₅, er mye høyere enn hva anlegget er dimensjonert for. Den 19. oktober 2021 var maksukebelastningen 20 692 pe BOF₅.

Hokksund avløpsrenseanlegg klarer årsmidlet renskrav for fosfor på 95 %, selv om rensgraden også for 2021 i perioder er dårligere enn kravet.

Hokksund avløpsrenseanlegg oppfyller ikke sekundærrensekravet for 2021, 8 av 24 prøver overholder ikke renskravet for BOF₅ om minimum 70 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 25 mg/l. Dette er flere prøver enn hva som er tillatt at ikke overholder renskravene jf. forurensningsforskriften § 14-13. I tillegg har det skjedd syv 100%- overskridelser av renskravene for BOF₅, dvs. at konsentrasjonen i utslippet har vært over 50 mg O₂/l samtidig som renseseffekten er under 70%. Slike 100%- overskridelser er også å regne som et avvik fra sekundærrensekravene. Manglende oppfyllelse av sekundærrensekravet er gjentakende avvik fra 2019 og 2020. Dette er alvorlig. Øvre Eiker kommune rapporterer at anlegget i utgangspunktet er dimensjonert og konstruert for fosforfjerning og ikke sekundærrensning. Kommunen viser til at gjennomsnittlig renseseffekt for BOF₅ i 2021 var 72 %, og fjerde dårligste prøve var 68 %, og sier videre til at fremmedvann ødelegger for totalen.

Anlegget klarer renskravet for KOF_{CR} om minimum 75 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 125 mg/l og dette er en forbedring fra foregående år.

Kommunen rapporterer at effektiv styring av anlegget og stasjonene ute gjør at de ligger tett opp til renskravet til sekundærrensing, men ikke i forhold til konsentrasjonskravet.

Vann- og resipientovervåking i Drammensvassdraget 2021

Kommunen har lagt ved årsrapport for vann- og resipientovervåking i Drammensvassdraget 2021 i forbindelse med egenkontrollrapporteringen for avløpssektoren, utarbeidet av Rambøll. Rapporten beskriver resultatene av vannovervåkingen i Drammensvassdraget i 2021 og gjelder både resipientovervåkingen av 5 større rensenanlegg som har Drammenselva som resipient herunder Hokksund avløpsrenseanlegg, samt Statsforvalteren i Oslo og Vikens vannmiljøovervåkingsprogram i Drammenselva. Statsforvalteren vil behandle innsendte rapport i egen sak.

Konklusjon

Øvre Eiker kommune har rapportert utfyllende for 2021. Rapporteringen viser at kommunen har store problemer med å drive i tråd med tillatelsen og at bruddene er alvorlige.

Kommunen klarer ikke sekundærrensekravet for BOF₅ i 2021. Som påpekt foregående år (2018, 2019 og 2020), er hovedårsaken til dette at renseanlegget er underdimensjonert og ikke konstruert for sekundærrensning.

Gjentakende brudd på tillatelse er svært alvorlig. Så lenge Øvre Eiker kommune ikke overholder krav til utslipp vil ett hvert nytt påslipp av nye abonnenter til renseanlegg som ikke overholder rensekrav, private eller næring, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Statsforvalteren viser til sak: 2021/26360 hvor vi følger opp kommunen med krav om en forpliktende tiltaksplan. Vi vil minne om at en tiltaksplan bare er et virkemiddel for at kommunen skal kunne drive i tråd med vilkår i tillatelsen. Det vil si at det er virkningen av tiltakene som er viktig. Det er kommunen selv som må sørge for at riktige og nødvendige tiltak gjennomføres.

Vi merker oss at anlegget for 2021 klarer rensekravet for KOF_{CR} om minimum 75 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 125 mg/l og dette er en forbedring fra foregående år.

Vi tar med dette egenkontrollrapporteringen for 2021 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/skjema/arlig-rapportering-for-avlop/>

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop---arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2022. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

seksjonssjef
Hilde Sundt Skålevåg
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent